

[Hassing-Jørgensen.]

fra konservativ Side oplyse de paagældende om, at de militære sagkyndige aldeles ikke tænker sig Muligheden af at forsvare Grænsen mod en Stormagts Angreb. I de Planer, der hidtil har været arbejdet med, indtager Grænseforsvaret kun en ganske foreløbig og kortvarig Plads. Enhver Forsvarsplan forudsætter de danske Troppers systematiske Tilbagetog nordpaa.

Allerede herved er det fastslaaet, at end ikke den konservative Tankegang er i Stand til at fastholde, at ingen Del af vort Territorium maa blive besat. Den konservative Opfattelse af Neutralitetsforsvaret indeholder altsaa en Anerkendelse af, at vi ikke vil kunne hindre, at en Stormagt, hvis den vil, overskrider Grænsen og besætter en Del af Landet. Hvad denne Tankegang kræver, er, at vi skal kunne standse en vedvarende Fremgang, opholde den indtrængende fremmede Magts Tropper og holde Stand saa længe, til andre kan komme os til Hjælp.

Den radikale Tankegang gaar derimod ud paa, at over for en Stormagts Beslutning om at besætte Landet vil vi intet Forsvar kunne præstere, og jeg har med Tilfredshed læst i Referatet her i Rigsdagstidenden, at det ærede Medlem i Virkeligheden har udtalt sig paa noget lignende Maade. Men saa følger da ogsaa heraf, at vi ikke har andet at gøre end ved en efter Omstændighederne afpasset Demonstration at konstatere et Neutralitetsbrud. Selv om det kunde lykkes ved Ophydelse af al vor Kraft at yde en vis Modstand, vilde vi dog i Løbet af ganske kort Tid forbløde.

Og om man endelig accepterede den Tankegang, at vi skulde kunne holde ud, til nogen kunde komme os til Hjælp, hvilket jo er det centrale i den konservative Tankegang, saa vilde vi jo ikke dermed bevare vor Neutralitet. Ingen vil vel mene, at vi ogsaa skulde jage Hjælperne ud af Landet! Nej, Hjælperne vilde blive vore allierede, og vi vilde være Deltagere i Krigen.

Men, siger den konservative Tankegang, naar vi blot forsvare os til det yderste, saa gør det ikke noget, om det endelig ikke lykkes os at holde Stand, til Hjælpen kommer, for saa vil man ved Fredsslutningen respektere Landets Suverænitet; og hvis Hjælpen naar frem i rette Tid, saa er Landets Suverænitet opretholdt ogsaa under Krigen. Vi svarer hertil, at vi er slet ikke overbeviste om, at der altid vil være nogen, der ønsker at komme os til Hjælp. Det viser Historien aldeles ikke, særlig ikke den nyere Historie. Hvorledes det vil gaa os ved en Fredsslut-

ning, hvis vi kommer ind i en Krig under den ene eller den anden Form, det bestemmer den Part, der vinder Krigen.

Mod den Tanke, at vi skal holde Stand, til Hjælpen kan komme, har vi endnu en Indvending. Resultatet deraf vilde blive, at vi vilde blive allieret med den ene Part, den Part, der kom os til Hjælp, men hvilken af Parterne vilde altsaa bero paa en Tilfældighed, og vi vilde faa den Part til Fjende, som kom først. Jeg uddrager heraf den Konklusion, at hvis vi ikke vil slaa os til Ro med den relativt passive Holdning, vilde det være helt uforvarligt at lade det bero paa en Tilfældighed, hvilken Side vi vilde være paa. Denne Betragtning fører til en bevidst Alliancepolitik. En bevidst Alliancepolitik er den egentlige Konsekvens af den konservative Tankegang. Vi andre holder paa, at vi bør gøre alt, hvad der staar i vor Magt, for at skabe Tillid til vor ubetingede Neutralitetsvilje. Skulde Ulykken dog ske, er det vor Overbevisning, at vi har størst Udsigt til at faa vor Suverænitet respekteret, naar vi har indskrænket os til at konstatere vor Vilje til at være udenfor.

Maaske er denne radikale Tankegang mere fremtrædende her i Landet end i de fleste andre Lande. Vor Stilling bliver ikke mindre rigtig deraf, og jeg kunde godt tænke mig, at vort Eksempel ikke vil være helt uden Betydning for andre smaa Landes Holdning. Mon det ikke er det første Stadium, Verdensfredstanken skal naa, at Stormagterne maa være alene om at føre Krig!

Det ærede Medlem vil nu være klar over, hvad jeg mener med, at vor Militærordning ikke kan bruges til Krig — jeg mener Krig mod en Stormagt. For den Sags Skyld kunde den maaske være noget mindre og billigere — det forstaar jeg mig ikke særlig godt paa —, men den har jo andre Opgaver at løse end at føre Krig mod Stormagter, og for disse Opgavers Skyld er den vedtagne Organisation maaske rigtig — her har de militære Myndigheder jo haft deres Ord at sige. Det skal heller ikke genere mig, om andre tror, at Ordningen rækker videre, end jeg mener. Selv om man vedtog en meget dyrere Plan, vilde den i øvrigt heller ikke kunne bruges til Krig. Over for de Kræfter, som i disse Aar bringes til Veje for en eventuel Krigs Skyld, vilde selv en meget kostbarere Ordning alene ved Forholdenes Magt blive nødt til at respektere de Synspunkter, som jeg her har fremsat.

☛ **Første Næstformand (Vanggaard):** Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har Ordet for en kort Bemærkning.